

Ko nam pot prekriža kača

Avtor:
Jure Dolinar

Nismo si predstavljali, da lahko intervencija z navadno »slovensko« kačo pritegne toliko pozornosti. Mediji lahko danes »producirajo« marsikaj – pogosto namenijo pozornost določenim stvarjem, odvrnejo pa jo od nečesa res pomembnega. Ali gre za manipulacijo, je že drugo vprašanje.

Zgodilo se je lani pozno jeseni. Občanka je imela pred našo gasilsko enoto – na svoji običajni poti – bližnje srečanje s kačo. Sledil je klic na 112, čeprav je bila kača pred našimi vrati blizu travnika. Hitro smo jo ulovili in jo spravili v temu namenjen zaboj. Preko znanega Kačofona smo poklicali naše kolege in jim sporočili pomembne informacije, nato pa smo kačo izpustili na obrobju mesta, kjer je lahko ulovila še nekaj zadnjih sončnih žarkov pred zimo.

Imeli smo opravka z navadnim gožem

Gož je nestrupena kača, ki zraste tudi krepko čez 2 m. Odrasli goži so po hrbtu rjavi, po trebuhu pa večinoma rumeni. Navadni gož je nenapadalna kača, ki redko ugrizne. Zelo dobro pleza. Ena od njegovih posebnosti je, da rad tresne z repom, ko postane vznemirjen. Ima tudi grdo navado – zelo rad se sonči na asfaltu in potrebna je skrajna previdnost, da ga ne povozimo.

Navadni gož se rad greje na asfaltu

Kaj storimo, če srečamo kačo?

Če srečamo kačo v naravi, nikar ne bezajmo vanjo, ampak se umaknimo in ji omogočimo pobeg. Kača se namreč boji. V brezihodnem položaju se lahko brani z ugrizom (razen belouške in kobranke). Če

nas preseneti v hiši, ji omejimo premikanje v njej in ji preprečimo, da bi se zavlekla na nedostopno mesto. Pokrijemo jo z vedrom oziroma škatlo, ki ju obtežimo, ali pa z daljšo palico kačo preprosto dvignemo in jo prenesemo v visoko vedro, nato pa pokličemo Kačofon. Če tega – zaradi prevelikega strahu – ne zmorete, ne bežite in si ne zatiskajte oči, ampak gibanje kače obvezno spremljajte. Kolegi s telefonske številke Kačofona pravijo, da le tako lahko pomagajo. V nobenem primeru živali ne smemo ubiti!

Kače so zavarovane

Redko kdo ve, da so v Sloveniji vse domorodne vrste kač zavarovane (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007), zato jih je prepovedano ubijati, loviti, zadrževati v ujetništvu, prodajati ali uničevati njihove življenjske prostore.

Zakaj se ljudje tako zelo bojimo kač?

Veliko ljudi ima strah pred kačami – najbrž predvsem zaradi njihovega videza in različnih zgodb, ki krožijo o njih. Že s krajšo seznanitvijo ugotovimo, da kače, živeče na Slovenskem, v veliki večini človeku niso smrtno nevarne. Največkrat ugriz strupenjače mine z neprijetno oteklino in bolečinami, smrtni izidi pa so zelo redki. Če upoštevamo, da lahko človek umre tudi zaradi pika čebele oziroma kakšne druge žuželke, je smrt zaradi kačjega ugriza v Sloveniji skoraj nična.

Kje tiči vzrok, da se ljudje vseeno bojimo kač?

Morda je vzrok v premajhnem poznavanju kač. Veliki večini ljudi že ob pogledu na slepca (slepca ni kača), ki ga slučajno srečajo na vrtu, zastane dih in žival navadno konča pod udarci lopate ali motike. Potrebno je vedeti, da kače v Sloveniji niso napadalne

in se vedno – še preden jih vidimo – umaknejo v skrivališče. Če kačo presenetimo, se le-ta postavi po robu, saj se počuti ogroženo, in takrat je najbolje, da se umaknemo ter jo pustimo pri miru. Kače so zelo koristne, saj pospravijo veliko majhnih sesalcev.

Zanimivo!

V Sloveniji živi 11 vrst kač, pri čemer so le tri strupene, ena pa je polstrupena. Polstrupene kače imajo strupnike nameščene v ustni votlini globoko zadaj in zato človeku niso nevarne.

Nestrupene kače: progasti gož (Elaphe quatuorlineata), navadni gož (Elaphe longissima), kobranka (Natrix tessellata), smokulja (Coronella austriaca), belouška (Natrix natrix), črnica (Coluber viridiflavus) in belica (Coluber gemonensis).

Polstrupena kača: črnostrel ali mačjeoka kača (Telescopus fallax).

Strupene kače: modras (Vipera ammodytes), laški gad (Vipera aspis) in navadni gad (Vipera berus). Naše strupenjače že od daleč prepoznamo po čokatem telesu in zelo kratkem repu, večinoma tudi po značilnem vijugastem vzorcu na hrbtu. [60](#)

VIRI

1. <http://kacofon.blogspot.si/>
2. <http://mojpogled.com/plazilci-sabotina/>
3. <https://sites.google.com/site/plazilcislovenijehpoznamo/nasi-plazilci/navadni-goz>